EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 9.7.2020.
[…](2020) XXX draft

2020/0138 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/2408, ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu Padomes Direktīvā 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu[1] ("PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu jebkurai dalībvalstij var atļaut piemērot īpašus pasākumus, ar kuriem atkāpjas no minētās direktīvas noteikumiem, nolūkā vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļaut noteiktu veidu nodokļa nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļa maksāšanas.

Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2020. gada 17. aprīlī, Latvija lūdza atļauju arī turpmāk, proti, līdz 2024. gada 31. decembrim, piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 287. panta un kas ļauj Latvijai atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 40 000 EUR.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2020. gada 19. maija vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Latvijas pieprasījumu. Komisija 2020. gada 20. maija vēstulē paziņoja Latvijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas nepieciešama lūguma izvērtēšanai.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

PVN direktīvas XII sadaļas 1. nodaļā dalībvalstīm ir paredzēta iespēja piemērot īpašus režīmus mazajiem uzņēmumiem, kas ietver iespēju atbrīvot no nodokļa tādus nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums ir mazāks par konkrētu summu. Šis atbrīvojums nozīmē, ka nodokļa maksātājam par viņa veiktu preču piegādi un sniegtajiem pakalpojumiem nav jāiekasē PVN, kā rezultātā nodokļa maksātājs nevar atskaitīt priekšnodokli.

Saskaņā ar PVN direktīvas 287. panta 10. punktu Latvija var atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 17 200 EUR ekvivalentu valsts valūtā pēc valūtas maiņas kursa, kas bija spēkā tās pievienošanās dienā. Ar Padomes Īstenošanas Lēmumu 2010/584/ES[2] Latvijai tika atļauts piemērot augstāku robežvērtību un tādējādi atbrīvot no PVN nodokļa tos maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 000 EUR. Ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2014/796/ES[3] šis pasākums tika pagarināts līdz 2017. gada 31. decembrim. Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/2408[4] Latvijai tika atļauts pagarināt minēto pasākumu līdz 2020. gada 31. decembrim un vienlaikus samazināt atbrīvojuma robežvērtību no 50 000 EUR līdz 40 000 EUR.

Saskaņā ar Latvijas iestāžu sniegto informāciju pasākums vienkāršo PVN iekasēšanu, proti, tas ļauj Latvijai vienkāršot administratīvās procedūras mazajiem uzņēmumiem un tādējādi samazina šo uzņēmumu administratīvo slogu. Turklāt pasākuma rezultātā samazinās arī nodokļu iestāžu darba apjoms.

---

1 OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

2 Padomes Īstenošanas lēmums 2010/584/ES (2010. gada 27. septembris), ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 256, 30.9.2010., 29. lpp.).

3 Padomes Īstenošanas lēmums 2014/796/ES (2014. gada 7. novembris), ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 330, 15.11.2014., 46–47. lpp.).

4 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/2408 (2017. gada 18. decembris), ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 342, 21.12.2017., 8.–9.lpp.).

Latvijas iestādes skaidro, ka pēdējos gados ir novērots reģistrēto PVN maksātāju skaita samazinājums, kas daļēji skaidrojams ar ātrāku PVN maksātāju izslēgšanu no PVN reģistra saistībā ar pieņemtajiem pasākumiem ar mērķi apkarot krāpšanu PVN jomā, savukārt PVN ieņēmumi turpināja palielināties un Latvijas nodokļu administrācijas izmaksas par viena euro iekasēšanu samazinājās. Pamatojoties uz minētajiem rezultātiem, kā arī to, ka Latvijas kaimiņvalstīs ir līdzīgas īpašā režīma mazajiem uzņēmumiem piemērošanas robežvērtības (Igaunijā šī robežvērtība ir 40 000 EUR, bet Lietuvā – 45 000 EUR), ieteicams robežvērtību saglabāt pašreizējā līmenī. Saskaņā ar Latvijas iestāžu aplēsēm robežvērtības tālāka pazemināšana neradīs ievērojamu pozitīvu fiskālo ietekmi vai PVN maksātāju skaita pieaugumu, jo, kā liecina faktiskie dati par 2018. gadu, ietekme fiskālajā un uzņēmumu skaita ziņā bija mazāka, nekā tika prognozēts. Savukārt tā palielināšanai, piemēram, līdz 50 000 EUR, būtu negatīva fiskālā ietekme.

Pasākumam ir fakultatīvs raksturs. Proti, mazajiem uzņēmumiem, kuru apgrozījums nepārsniedz robežvērtību, joprojām būs iespēja izmantot savas tiesības piemērot parasto PVN režīmu.

Parasti atkāpes piešķir uz noteiktu laiku, lai varētu izvērtēt, vai atkāpes pasākums aizvien ir lietderīgs un efektīvs. Turklāt nesen tika pārskatīti PVN direktīvas 281.–294. panta noteikumi par īpašu režīmu mazajiem uzņēmumiem. Jaunajā direktīvā, kurā paredzēti vienkāršāki PVN noteikumi mazajiem uzņēmumiem[5], dalībvalstīm tiek prasīts vēlākais līdz 2024. gada 31. decembrim pieņemt un publicēt normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu jaunos noteikumus. Dalībvalstīm šie valsts noteikumi būs jāpiemēro no 2025. gada 1. janvāra.

Tādēļ ir lietderīgi atļaut Latvijai piemērot atkāpes pasākumu līdz 2024. gada 31. decembrim.

- **Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Atkāpes pasākums ir saskaņā ar pamatdomu jaunajā direktīvā, ar kuru groza PVN direktīvas 281.–294. pantu par īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem un kura izrietēja no rīcības plāna PVN jomā[6], un tā mērķis ir izveidot modernu un vienkāršotu režīmu šiem uzņēmumiem. Proti, jaunās direktīvas mērķis ir samazināt PVN saistību izpildes izmaksas un konkurences izkropļojumus gan valstī, gan ES līmenī, mazināt robežvērtības negatīvo ietekmi un atvieglot uzņēmumiem saistību izpildi un nodokļu administrācijai – uzraudzības veikšanu.

Turklāt 40 000 EUR robežvērtība ir atbilstīga jaunajai direktīvai, jo saskaņā ar to dalībvalstis var noteikt gada apgrozījuma robežvērtību atbrīvojumam no PVN, kura nepārsniedz 85 000 EUR (vai līdzvērtīgu summu valsts valūtā).

Citām dalībvalstīm ir piešķirtas līdzīgas atkāpes ar mērķi atbrīvot no PVN nodokļa tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums ir mazāks par noteiktu robežvērtību, kā tas

[5] Padomes Direktīva (ES) 2020/285 (2020. gada 18. februāris), ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem un Regulu (ES) Nr. 904/2010 groza attiecībā uz administratīvu sadarbību un informācijas apmaiņu nolūkā uzraudzīt mazajiem uzņēmumiem paredzētā īpašā režīma pareizu piemērošanu (OV L 62, 2.3.2020., 13. lpp.).

[6] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par rīcības plānu PVN jomā "Ceļā uz vienotu ES PVN zonu – laiks pieņemt lēmumu" (COM(2016) 148 final).

paredzēts PVN direktīvas 285. un 287. pantā. Maltai[7] noteiktā robežvērtība ir 20 000 EUR, Nīderlandei[8] – 25 000 EUR, Itālijai[9] – 30 000 EUR, Luksemburgai[10] – 35 000 EUR, Polijai[11] un Igaunijai[12] noteiktā robežvērtība ir 40 000 EUR, Horvātijai[13] un Lietuvai[14] – 45 000 EUR, Ungārijai[15] – 48 000 EUR, Slovēnijai[16] – 50 000 EUR un Rumānijai[17] – 88 500 EUR.

Kā jau minēts, atkāpēm no PVN direktīvas vienmēr vajadzētu būt ar noteiktu beigu termiņu, lai varētu novērtēt to ietekmi. 2024. gada 31. decembra noteikšana par atkāpes pasākuma termiņa beigām, kā to lūdza Latvija, ir saskaņota ar prasībām jaunajā direktīvā par vienkāršākiem PVN noteikumiem maziem un vidējiem uzņēmumiem. Minētajā direktīvā ir paredzēts, ka dalībvalstīm valsts noteikumi, kuri tām ir jāpieņem, lai izpildītu direktīvas prasības, būs jāpiemēro no 2025. gada 1. janvāra.

Tādējādi ierosinātais pasākums atbilst spēkā esošajiem PVN direktīvas noteikumiem.

---

7 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/279 (2018. gada 20. februāris), ar ko Maltai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 54, 24.2.2018., 14. lpp.).

8 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1904 (2018. gada 4. decembris), ar ko Nīderlandei atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 310, 6.12.2018., 25. lpp.).

9 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1988 (2016. gada 8. novembris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/678/ES, ar ko Itālijas Republikai atļauj turpināt piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 306, 15.11.2016., 11.–12. lpp.).

10 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2019/2210 (2019. gada 19. decembris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/677/ES, ar ko Luksemburgai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 285. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 332, 23.12.2019., 155. lpp.).

11 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1919 (2018. gada 4. decembris), ar kuru groza Lēmumu 2009/790/EK, ar ko Polijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, ar kuru atkāpjas no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 311, 7.12.2018., 32. lpp.).

12 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/563 (2017. gada 21. marts), ar ko Igaunijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 80, 25.3.2017., 33. lpp.).

13 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1768 (2017. gada 25. septembris), ar ko Horvātijas Republikai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 250, 28.9.2017., 71. lpp.).

14 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1853 (2017. gada 10. oktobris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2011/335/ES, ar ko Lietuvas Republikai atļauj piemērot atkāpi no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 265, 14.10.2017., 15. lpp.).

15 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1490 (2018. gada 2. oktobris), ar ko Ungārijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 252, 8.10.2018., 38. lpp.).

16 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1700 (2018. gada 6. novembris), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu 2013/54/ES, ar ko Slovēnijas Republikai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 285, 13.11.2018., 78. lpp.).

17 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1855 (2017. gada 10. oktobris), ar ko Rumānijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 265, 14.10.2017., 19. lpp.).

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Komisija savās gada darba programmās pastāvīgi ir uzsvērusi vajadzību pēc vienkāršākiem noteikumiem mazajiem uzņēmumiem. Šajā sakarā Komisijas 2020. gada darba programmā[18] ir minēta "īpaša MVU stratēģija, kas atvieglos mazo un vidējo uzņēmumu darbību, tās izvēršanu un paplašināšanos". Ciktāl tas attiecas uz fiskālajiem noteikumiem, atkāpes pasākums atbilst šādiem mērķiem. Pasākums jo īpaši atbilst Komisijas 2017. gada darba programmai[19], kura īpaši pievēršas PVN un kurā norādīts, ka mazajiem uzņēmumiem ir liels PVN saistību izpildes administratīvais slogs un ka tehniski jauninājumi rada jaunas problēmas efektīvai nodokļu iekasēšanai, un kurā ir uzsvērta nepieciešamība vienkāršot PVN mazajiem uzņēmumiem.

Tāpat pasākums ir saskaņā ar 2015. gada vienotā tirgus stratēģiju[20], kurā Komisija ir paredzējusi palīdzēt maziem un vidējiem uzņēmumiem augt, cita starpā, samazinot administratīvo slogu, kas tiem liedz pilnībā izmantot vienotā tirgus priekšrocības. Tas atbilst arī pamatdomai Komisijas 2013. gada paziņojumā "Rīcības plāns uzņēmējdarbības jomā 2020. gadam – Uzņēmējdarbības gara atdzīvināšana Eiropā"[21], kurā uzsvērta nepieciešamība vienkāršot tiesību aktus nodokļu jomā mazajiem uzņēmumiem.

Visbeidzot, šis pasākums ir saskaņā ar ES rīcībpolitiku attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas izklāstīta 2016. gada paziņojumā par jaunuzņēmumiem[22] un 2008. gada paziņojumā "Vispirms domāt par mazākajiem" – "Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts"[23], kurā dalībvalstis tiek aicinātas tiesiskā regulējuma izstrādē ņemt vērā MVU īpatnības un vienkāršot spēkā esošo regulējumu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas noteikuma, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, priekšlikums ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tādēļ subsidiaritātes principu nepiemēro.

---

18 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai – Komisijas 2020. gada darba programma – Eiropas Savienība, kas tiecas uz augstākiem mērķiem (COM(2020) 37 final).

19 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai – Komisijas 2017. gada darba programma (COM(2016) 710 final).

20 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Vienotā tirgus pilnīgošana – plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai" (COM(2015) 550 final).

21 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Rīcības plāns uzņēmējdarbības jomā 2020. gadam – Uzņēmējdarbības gara atdzīvināšana Eiropā" (COM(2012) 795 final).

22 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai – Eiropas topošie līderi... jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu atbalsta iniciatīva (COM(2016) 733 final).

23 Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Vispirms domāt par mazākajiem" Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts "Small Business Act" (COM(2008) 394 galīgā redakcija).

- **Proporcionalitāte**

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās lūguma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

Ņemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir samērīgs ar izvirzīto mērķi, proti, vienkāršot nodokļu iekasēšanu attiecībā uz mazajiem nodokļa maksātājiem un nodokļu administrācijai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments ir Padomes īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām netika veikta. Šā priekšlikuma pamatā ir Latvijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo konkrēto dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar priekšlikumu Padomes Īstenošanas lēmumam Latvijai tiek atļauts arī turpmāk atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 40 000 EUR. Personām, kuru apliekamais apgrozījums nepārsniedz minēto robežvērtību, nav jāreģistrējas kā PVN maksātājiem, un tādējādi pasākuma rezultātā samazināsies to administratīvais slogs, jo tām nebūs jāveic PVN uzskaite vai jāiesniedz PVN deklarācijas. Attiecīgi pasākumam, iespējams, būs pozitīva ietekme uz nodokļu administrāciju, jo pasākuma rezultātā samazināsies tās administratīvais slogs.

Kā norādījušas Latvijas iestādes, tika prognozēts, ka PVN reģistrācijas robežvērtības samazināšana no 50 000 EUR līdz 40 000 EUR valsts budžetā ik gadu ienesīs papildu 5,9 miljonus EUR PVN ieņēmumos un tās rezultātā ik gadu tiks reģistrēti 3 426 jauni PVN maksātāji. Faktiskās fiskālās ietekmes noteikšanas nolūkā tika apskatīti tie PVN maksātāji, kuriem 2018. gada PVN deklarācijā kopējā darījumu vērtība bija 40 000–50 000 EUR un kuri 2017. gadā nebija reģistrēti kā PVN maksātāji. Tiek pieņemts, ka fiskālā ietekme ir šādu reģistrēto PVN maksātāju deklarētā PVN kopsumma, kas 2018. gadā bija 2,8 miljoni EUR. Šādu reģistrēto PVN maksātāju skaits ir 2 636, ko var uzskatīt par šī pasākuma radīto reģistrēto PVN maksātāju skaita pieaugumu. PVN deklarāciju dati par 2019. gadu liecina, ka reģistrētie PVN maksātāji, kuru PVN deklarācijās deklarētā kopējā darījumu vērtība ir 40 000–50 000 EUR, minētajā gadā valsts budžetā ienesuši 10,7 miljonus EUR, savukārt 2018. gadā – 5,8 miljonus EUR. Līdz ar to Latvijas iestādes secina, ka šā pasākuma fiskālā ietekme uz valsts budžetu ir pozitīva, lai arī mazākā mērā, nekā iepriekš prognozēts.

Latvijas iestādes uzskata, ka robežvērtības tālāka pazemināšana neradīs ievērojamu pozitīvu fiskālo ietekmi vai PVN maksātāju skaita pieaugumu, jo, kā liecina faktiskie dati par 2018. gadu, ietekme fiskālajā un uzņēmumu skaita ziņā bija mazāka, nekā prognozēts. Savukārt tā palielināšanai, piemēram, līdz 50 000 EUR, būtu negatīva fiskālā ietekme.

Nodokļa maksātājiem šis atkāpes pasākums būs fakultatīvs. Nodokļa maksātāji varēs izvēlēties arī parasto PVN režīmu saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 290. pantu.

- **Pamattiesības**

Šim priekšlikumam nav ietekmes uz pamattiesību aizsardzību.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz ES budžetu, jo Latvija veiks kompensācijas aprēķinu saskaņā ar Padomes Regulas (EEK, EURATOM) 1553/89 6. pantu.

2020/0138 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/2408, ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu[1] un jo īpaši tās 395. panta 1. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 287. panta 10. punktu Latvija var atbrīvot no pievienotās vērtības nodokļa ("PVN") tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 17 200 EUR ekvivalentu valsts valūtā pēc valūtas maiņas kursa, kas bija spēkā tās pievienošanās dienā.

(2) Ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2010/584/ES[2] Latvijai tika atļauts ieviest īpašu pasākumu, ar ko atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 287. panta ("atkāpes pasākums"), nolūkā līdz 2013. gada 31. decembrim atbrīvot no PVN tos nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 000 EUR. Ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2014/796/ES[3] minētais atkāpes pasākums tika pagarināts līdz 2017. gada 31. decembrim.

(3) Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/2408[4] Latvijai tika atļauts pagarināt atkāpes pasākumu vēl līdz 2020. gada 31. decembrim un samazināt atbrīvojuma robežvērtību no 50 000 EUR līdz 40 000 EUR.

(4) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2020. gada 17. aprīlī, Latvija lūdza atļauju turpināt piemērot atkāpes pasākumu līdz 2024. gada 31. decembrim, proti, datumam, līdz kuram dalībvalstīm jātransponē Padomes Direktīva (ES) 2020/285[5], ar ko paredz

---

1 OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

2 Padomes Īstenošanas lēmums 2010/584/ES (2010. gada 27. septembris), ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 256, 30.9.2010., 29. lpp.).

3 Padomes Īstenošanas lēmums 2014/796/ES (2014. gada 7. novembris), ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 330, 15.11.2014., 46. lpp.).

4 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2017/2408 (2017. gada 18. decembris), ar ko Latvijas Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 287. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 342, 21.12.2017., 8. lpp.).

5 Padomes Direktīva (ES) 2020/285 (2020. gada 18. februāris), ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem un Regulu (ES) Nr. 904/2010 groza attiecībā uz administratīvu sadarbību un informācijas apmaiņu nolūkā

vienkāršākus PVN noteikumus mazajiem uzņēmumiem. Minētajā direktīvā ir arī noteikta maksimālā robežvērtība, kas ļauj dalībvalstīm atbrīvot no nodokļa tādus nodokļa maksātājus, kuru gada apgrozījums dalībvalstī nepārsniedz 85 000 EUR vai līdzvērtīgu summu attiecīgās valsts valūtā.

(5) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otro daļu Komisija 2020. gada 19. maija vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Latvijas lūgumu. Komisija 2020. gada 20. maija vēstulē paziņoja Latvijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas nepieciešama lūguma izvērtēšanai.

(6) Atkāpes pasākums atbilst Direktīvai (ES) 2020/285, kuras mērķis ir samazināt PVN saistību izpildes izmaksas mazajiem uzņēmumiem un konkurences izkropļojumus gan atsevišķu valstu, gan Savienības līmenī un mazināt negatīvo ietekmi, ko rada pāreja no atbrīvojuma uz nodokļa piemērošanu (tā sauktais robežvērtības efekts). Tās mērķis ir arī atvieglot mazajiem uzņēmumiem saistību izpildi un nodokļu administrācijām – uzraudzības veikšanu. Robežvērtība 40 000 EUR atbilst 284. pantam Direktīvā 2006/112/EK, kas grozīta ar Direktīvu (ES) 2020/285.

(7) Nodokļa maksātājiem šis atkāpes pasākums arī turpmāk būs fakultatīvs. Nodokļa maksātāji joprojām var izvēlēties parasto PVN režīmu saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 290. pantu.

(8) Saskaņā ar Latvijas sniegto informāciju atkāpes pasākumam būs tikai nenozīmīga ietekme uz Latvijas galapatēriņa posmā iekasēto PVN ieņēmumu kopējo summu.

(9) Atkāpes pasākumam nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN, jo Latvija veiks kompensācijas aprēķinu saskaņā ar Padomes Regulas (EEK, Euratom) Nr. 1553/89[6] 6. pantu.

(10) Ņemot vērā atkāpes pasākuma iespējamo pozitīvo ietekmi, samazinot administratīvo slogu un saistību izpildes izmaksas mazajiem uzņēmumiem un nodokļu iestādēm, kā arī to, ka tam nav būtiskas ietekmes uz kopējiem PVN ieņēmumiem, būtu jāatļauj Latvijai turpināt piemērot atkāpes pasākumu.

(11) Atļauja piemērot atkāpi būtu jāpiešķir uz noteiktu termiņu. Termiņam vajadzētu būt pietiekami garam, lai varētu novērtēt robežvērtības efektivitāti un piemērotību. Turklāt saskaņā ar Direktīvu (ES) 2020/285 dalībvalstīm līdz 2024. gada 31. decembrim ir jāpieņem un jāpublicē normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu minētās direktīvas 1. panta prasības, un tām minētie noteikumi jāpiemēro no 2025. gada 1. janvāra. Tādēļ ir lietderīgi atļaut Latvijai piemērot atkāpes pasākumu līdz 2024. gada 31. decembrim.

(12) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Īstenošanas lēmums (ES) 2017/2408,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma (ES) 2017/2408 2. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Šo lēmumu piemēro līdz 2024. gada 31. decembrim.”

---

uzraudzīt mazajiem uzņēmumiem paredzētā īpašā režīma pareizu piemērošanu (OV L 62, 2.3.2020., 13. lpp.).

[6] Padomes Regula (EEK, Euratom) Nr. 1553/89 (1989. gada 29. maijs) par galīgajiem vienotajiem pasākumiem, lai iekasētu pašu resursus, ko veido pievienotās vērtības nodokļi (OV L 155, 7.6.1989., 9. lpp.).

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Latvijas Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs